

YÖNETMELİK

Adıyaman Üniversitesinden:

**ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim programlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünde örgün eğitim veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen lisansüstü eğitim-öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Akademik takvim: Lisansüstü eğitim programları için belirlenen yarıyıl, yaz dönemi ve benzeri tarihleri içerecek şekilde Senato tarafından belirlenen yıllık eğitim dönemini,

b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,

c) Anabilim/anasanat dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve enstitüde lisansüstü eğitim-öğretim programı bulunan akademik birimleri,

ç) Anabilim/anasanat dalı kurulu: Tek bilim/sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında anabilim/anasanat dalı başkanının başkanlığında, ilgili anabilim/anasanat dalındaki tüm öğretim üyelerinden; birden fazla bilim/sanat dalı bulunan anabilim/anasanat dallarında ise anabilim/anasanat dalı başkanı ve bilim/sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

d) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzey için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı öğrenci iş yükünü esas alan sistemi,

e) Bilimsel hazırlık: Mezun olduğu lisans/yüksek lisans programı ile başvurduğu lisansüstü programı farklı alanlarda olanlar ya da lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla en çok iki dönem süren tamamlama eğitimini,

f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrencilere rehberlik etmek üzere anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından atanan Üniversitede görevli öğretim elemanı,

g) Dönem/yarıyıl: Pazar ve resmî tatil günleri ile dönem sonu sınav günleri hariç en az 70 iş gününden oluşan, her lisansüstü akademik yılı için başlangıç ve bitiş tarihleri enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen, güz ve bahar olarak adlandırılan eğitim-öğretim süresini,

ğ) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bilimsel bir araştırma raporu biçiminde sunulmuş şekli,

h) Enstitü: Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünü,

ı) Enstitü kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde eğitim programları bulunan anabilim/anasanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,

i) Enstitü yönetim kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdür tarafından gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

j) İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,

k) Öğrenci: Lisansüstü öğrenim yapmak üzere, enstitüye kayıtlı olan tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik öğrencisini,

l) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

m) Özel öğrenci: Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olup diğer yükseköğretim kurumundaki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve Senatonun belirlediği başvuru esasları ile kabul edilmiş olan öğrenciyi,

- n) Seminer: Lisansüstü öğrenim gören öğrencilerin, bilimsel bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan sözlü sunularak değerlendirilen yazılı metinden oluşan çalışmayı,
- o) Senato: Adıyaman Üniversitesi Senatosunu,
- ö) Tez çalışması: Tezli yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel çalışmayı,
- p) Tez izleme komitesi: Doktora öğrencisinin tez önerisini değerlendirmek, tez çalışmalarına rehberlik etmek ve yönlendirmek amacıyla biri tez danışmanı olmak üzere en az üç öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- r) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
- s) Uzaktan öğretim: Öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü öğretimi,
- ş) Uzmanlık alan dersi: Danışmanın uzmanlaştığı bilimsel alanlar ile ilgili bilgi, beceri ve deneyimlerini öğrencilere aktardığı teorik dersi,
- t) Üniversite: Adıyaman Üniversitesini,
- u) Yaz dönemi: Güz ve bahar dönemleri dışında yapılan eğitim-öğretim süresini,
- ü) Yeterlik sınavı: Öğrencinin bulunduğu programdaki bilimsel düşünme, bilimsel yöntemleri özümseme, bağımsız bir araştırmayı yürütebilme yeterliğini değerlendirmeye yönelik sınavı,
- v) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Programlara Başvuru, Kayıt, Dersler, Sınavlar ve Değerlendirme

Kontenjanların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 4- (1) Her bir lisansüstü program için kontenjan ve başvuru koşulları, anabilim/anasanat dalındaki öğretim üyelerinin talebi, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı, enstitü yönetim kurulunun teklifi ve Senatonun onayı ile enstitü tarafından ilan edilir. Başvurularla ilgili tüm işlemler enstitü müdürlüğüne yürütülür.

(2) Lisansüstü programlar için yeni öğrenci kontenjanları, enstitü anabilim/anasanat dalı öğretim elemanlarının lisansüstü danışmanlık yükleri dikkate alınarak tespit edilir. Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

Lisansüstü programlara başvuru

MADDE 5- (1) Başvurular, ilgili tarihler arasında ve ilanda belirtildiği şekilde yapılır. İlanda belirtilen şartlar ve usuller dışında yapılan başvurular kabul edilmez. Başvuru işlemlerinde eksik, okunaksız veya hatalı belge sunan adayların başvurusu geçersiz sayılır.

(2) Tezsiz yüksek lisans mezunları, doktora programlarına başvuramaz.

(3) Üniversite ve/veya enstitünün internet sayfalarında kayıt, kabul, sınav gibi konularda yapılan bildirimler, adaylara tebliğ edilmiş kabul edilir ve bu konuda yaşanacak aksaklıklardan Üniversite ve enstitü sorumlu tutulamaz.

Lisansüstü programlara kesin kayıt

MADDE 6- (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kesin kayıtları, enstitü tarafından enstitünün internet sayfasında ilan edilen süre içerisinde ve ilan edilen esaslara uygun olarak yapılır.

(2) Süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, kayıt hakkını kaybederler. İlan edilen süre içerisinde kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine, yedek adaylardan başarı puanına göre eksik kontenjan kadar aday kayıt yapılabilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Danışman ataması

MADDE 7- (1) Tezli/tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programı öğrencilerine danışman atama işlemlerinde Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 8- (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçmez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, sınavlar, derslerden başarılı sayılma koşulları ve ders tekrarı gibi konularda ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Bilimsel hazırlık programına kaydolun öğrenciler, lisansüstü öğretimdeki öğrencilerle aynı haklara sahiptir.

(5) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılmaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

(6) Bilimsel hazırlık programına özel öğrenci kabul edilmez.

(7) Bilimsel hazırlık programında alınan dersler, öğrenim durum belgesinde (transkript) görülür. Ancak ağırlıklı not ortalamasına katılmaz.

(8) Bilimsel hazırlık programında alınacak dersler ve toplam kredi miktarı, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenir. Bilimsel hazırlık programında alınacak derslerin toplam kredisi en az on kredidir.

(9) Bilimsel hazırlık programında alınması gereken zorunlu dersler; yüksek lisans programları için lisans programlarından, doktora programları için lisans ve/veya yüksek lisans programlarından seçilir.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 9- (1) Başka bir yükseköğretim kurumundaki bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, Üniversitedeki lisansüstü derslere, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemleri, kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

(2) Özel öğrenci, sadece mevcut lisansüstü öğrencileri için açılan derslere kaydolabilir. Özel öğrenci için ayrıca ders açılmaz. Özel öğrenci; seminer, dönem projesi, uzmanlık alan derslerini alamaz ve tez çalışmasına kaydolamaz.

(3) Özel öğrenci olmak, lisansüstü programlara kayıt hakkı kazandırmaz. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar, öğrencilik haklarından, burs veya ücret indiriminden yararlanamazlar.

(4) Özel öğrenci olarak bir dönemde alınacak ders/kredi miktarı, ilgili programın ders planında/müfredatında alınması gereken ders/kredi miktarını geçemez.

(5) Özel öğrencilere diploma veya unvan verilmez, aldıkları derslerin ve notların gösterildiği belge verilir.

(6) Özel öğrenci olarak alınacak dersler için enstitü yönetim kurulu kararı ve Senato onayıyla belirlenmek suretiyle ücret alınabilir.

Öğrenci değişimi

MADDE 10- (1) Yurt içi ve yurt dışı öğrenci değişimi programları çerçevesinde, öğrencilerin talebi ve ilgili kurulların kararı ile yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarına bir veya iki yarıyıl süreyle öğrenci gönderilebilir. Bu öğrencilerin kayıtları, bu süre içerisinde enstitüde devam eder ve bu süre eğitim-öğretim süresinden sayılır. Öğrencilerin tez danışmanlarının nezaretinde uygulanacak öğrenci değişimi programı, ilgili anabilim/anasanat dalının teklifi üzerine enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 11- (1) Yurt içindeki veya yurt dışındaki bir yükseköğretim kurumunda veya başka bir enstitü anabilim/anasanat dalının lisansüstü programında kayıtlı öğrenci, yatay geçiş yapabilir.

(2) Yatay geçiş öğrenci kontenjanları, her dönem için anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Senato tarafından kararlaştırılır ve enstitü tarafından ilan edilir.

(3) Yatay geçiş müracaatları, ilan edilen süreler içerisinde enstitüye yapılır.

(4) Lisansüstü programlarda bilimsel hazırlıkta geçirilen süre hariç en az bir yarıyılı başarıyla tamamlamış olup ilgili lisansüstü programın belirlenen asgari başvuru koşullarını sağlayanlar yatay geçiş başvurusunda bulunabilir. Başvuru sonucunda sıralama; ALES puanının %60'ı, akademik not ortalamasının %30'u ve yabancı dil puanının %10'unun toplamına göre yapılır, kontenjan dâhilinde öğrenci kabul edilir.

(5) Yatay geçiş kabul edilen öğrencinin intibakı yapılırken alacağı ve muaf tutulacağı dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun onayıyla belirlenir.

(6) Yüksek lisans programına tez aşamasında, doktora programına da yeterlik sınavından sonra yatay geçiş yapılamaz.

(7) Bilimsel hazırlık sınıfına ve tezsiz yüksek lisans programına yatay geçiş yapılamaz.

(8) Yatay geçiş, ders döneminde kayıtlı öğrencisi olan lisansüstü programlara yapılabilir.

(9) Disiplin cezası almış öğrenciler, yatay geçiş için başvuruda bulunamaz.

(10) Yatay geçiş, eşdeğer veya aynı seviyedeki lisansüstü programlara yapılabilir.

Yabancı uyruklu öğrenci kabulü

MADDE 12- (1) Yabancı uyruklu öğrencilerin Üniversiteye kabulünde, Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Kayıt yenileme

MADDE 13- (1) Öğrenci, akademik takvimde belirtilen süre içerisinde o dönem için ilgili mevzuata göre belirlenen miktarda katkı payı ücretini veya öğrenim ücretini ödemek, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından belirlenmiş olan dersler arasından danışmanınca uygun görülen derslere kaydını yaptırmak ve enstitü tarafından istenen kayıt yenileme işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür. Bu süre içerisinde kayıtlarını yenilemeyen öğrenciler, o

dönemdeki dersleri alamazlar ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Kayıt yenilenmeyen dönemler, öğrenim süresinin hesaplanmasında dikkate alınır.

(2) Mazereti nedeniyle akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ders kaydını yaptırmayan öğrenci, mazeretini belgelendirmek koşuluyla akademik takvimde belirtilen süre içerisinde enstitüye başvurabilir. Enstitü yönetim kurulu tarafından mazereti kabul edilen öğrenci, enstitünün belirlediği tarihler arasında kayıt yenileyebilir, ders kaydı yaptırabilir.

Kayıt dondurma

MADDE 14- (1) Öğrencinin talebi, danışmanın ve ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile kayıt dondurulabilir. Öğrenci aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde kayıt dondurma talebinde bulunabilir:

a) Öğrencinin kendisinin veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derecede yakınlarının sağlık kurumlarından alınmış heyet raporuyla belgelenmiş olan sağlık ile ilgili mazeretinin olması veya doğal afete maruz kalması.

b) Öğrencinin, öğrenimine devam etmesini engelleyecek düzeyde ekonomik zorluk içinde bulunmasının ilgili mülki amir tarafından belgelendirilmesi.

c) Öğrencinin tutukluluk hali veya yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali.

ç) Öğrencinin, hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması.

d) Öğrencinin eğitim-öğretimine katkıda bulunacak, Üniversite dışı araştırma ve benzeri imkânların ortaya çıkması.

e) Öğrencinin yabancı dil öğrenmek amacıyla yurt dışına gitmesi.

f) Enstitü yönetim kurulunun haklı ve geçerli kabul edeceği diğer nedenlerin ortaya çıkması.

(2) Öğrencinin talepte bulunurken mazeretini belgelendirmesi gerekir. Mazeret belirtilmeden yapılan başvurular işleme alınmaz.

(3) Bilimsel hazırlık programı ve tezsiz yüksek lisansta bir yarıyıl, tezli yüksek lisans ve doktora ise en fazla iki yarıyıl kayıt dondurulabilir. Kayıt dondurma talepleri her bir yarıyıl için ayrı ayrı yapılabileceği gibi, tek seferde iki yarıyıl için de yapılabilir ve kayıt dondurma bir yarıyıldan az olamaz. Öğrencinin kayıt dondurduğu süreler öğrenim süresinden sayılmaz ve bu sürede her türlü öğrencilik hakları dondurulur. Öğrenci bu süre içerisinde derslere devam edemez, sınavlara giremez, sınava girmiş olsa bile aldığı notlar geçerli sayılmaz, bu süre içerisinde başka bir yükseköğretim kurumundan aldığı dersler ve notlar da geçersiz sayılır.

(4) Kayıt dondurmak için yapılacak başvurular, ders kaydı yaptırmış olmak şartı ile eğitim-öğretimin başladığı yarıyılın ilk dört haftası içerisinde yapılır. Ancak ağır hastalık, doğal afetler, tutukluluk/mahkûmiyet hali ve askerlik tecilinin kaldırılması gibi zorunlu nedenlerde ilk dört hafta şartı aranmaksızın kayıt dondurmak için başvurulabilir. Zorunlu haller dışında, başvuru süresi bittikten sonra yapılan başvurular işleme alınmaz.

(5) Kayıt dondurma süresi sona eren öğrenci, bir sonraki kayıt döneminde kaydını yaptırarak öğrenciliğine devam eder. Kayıt dondurma süresi bittikten sonra takip eden yarıyıldaki kayıt yenilemeyen öğrencinin yeniden kayıt yaptırana kadar geçirdiği süre öğrenim süresinden sayılır.

(6) Yabancı dil öğrenmek amacıyla kayıt dondurarak yurt dışına giden öğrencilerin dil eğitimi aldığına dair belgelerle yurt dışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını enstitüye ibraz etmemeleri halinde yapılan kayıt dondurma işlemi enstitü yönetim kurulu kararı ile iptal edilir.

(7) Bir öğrencinin kayıt dondurma işleminin iptali için eğitim-öğretimin başladığı ilk dört haftanın son iş gününe kadar ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığına yazılı olarak başvuru yapması gerekir. Kayıt dondurma işlemi, ilgili danışmanın ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile iptal edilebilir, öğrenci aynı yarıyıldaki dersleriyle derslerine devam edebilir.

(8) Kayıt dondurulan süre ile ilgili daha önce ödenmiş olan katkı payı/öğrenim ücreti iade edilmez. Öğrenci, yıllık kayıt dondurma yapmış ise takip eden yarıyılın katkı payı/öğrenim ücretini ödemez. Bir yarıyıl kayıt dondurmak isteyen öğrenci, içinde bulunulan yarıyıl için kayıt yenilemek suretiyle katkı payı/öğrenim ücretini öder.

Kayıt silme

MADDE 15- (1) Yerleştiği programda azami süresi içerisinde eğitim-öğretimini tamamlayamayan veya ilgili mevzuatta belirtilen koşulları yerine getiremeyen öğrencilerin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(2) Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrencinin kaydı, öğrencinin dilekçe ve ilişik kesme belgesiyle enstitü müdürlüğüne başvurusu üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla silinir. Bu durumda, ödenmiş olan katkı payı ve kayıt giderleri iade edilmez. Kayıt sildiren öğrencinin durumu, ilgili birim ve kurumlara bildirilir.

Ders muafiyeti

MADDE 16- (1) Ders kaydı yapan öğrenci, dönemin başından itibaren en geç dört hafta içerisinde anabilim/anasanat dalı başkanlığına ders muafiyeti talebinde bulunabilir. Muafiyet için derslerin Bologna bilgi paketi/ders planı ile uyumlu ve başarılı olması gerekir. Muafiyet talebi, danışmanın önerisi ve anabilim/anasanat dalı kurulu kararı dikkate alınarak, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanır.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına devam eden öğrenciler, enstitü tarafından aynı programın tezli yüksek lisans programına kabul için belirlenmiş olan asgarî şartları yerine getirmek kaydıyla, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulu onayıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun görüşü de alınarak enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

Dersler

MADDE 17- (1) Enstitüde en fazla üç kredilik dersler açılabilir. İlk kez açılacak dersler ve mevcut derslerin kapatılması veya mevcut derslerdeki değişiklikler; ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı, enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayıyla kesinleşir.

(2) Bir dönemde hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalları başkanlarının önerileri üzerine enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

(3) Bir öğrenci; bir yarıyıldaki seminer, tez, dönem projesi ve alttan alınan dersler hariç en çok on iki kredilik derse kaydolabilir.

(4) Seminer, dönem projesi ve uzmanlık alan dersi, kredili derslerden sayılmaz.

(5) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

(6) Bir öğrenci, kayıtlı olduğu lisansüstü programda bir öğretim üyesinden; seminer, uzmanlık alanı dersi, tez, dönem projesi ve alttan alınan dersleri hariç bir yarıyıldaki en fazla iki ders alabilir. İlgili anabilim/anasanat dalı bilim dalında sadece bir öğretim üyesinin olması durumunda bu öğretim üyesi her dönem en az iki ders açmak zorundadır.

(7) Zorunlu olmayan bir dersten başarısız olunması durumunda, o dersin yerine başka bir ders alınabilir.

(8) Uzaktan eğitimle verilecek olan lisansüstü dersler, anabilim/anasanat dalı kurulu kararlarıyla belirlenir, enstitü kurulunun görüşü üzerine Senato onayıyla kesinleşir.

Seminer dersi

MADDE 18- (1) Seminer dersi, tez danışmanı sorumluluğunda yürütülür. Seminerin sunulacağı yer ve zaman, akademik takvimde belirtilen tarihler dikkate alınarak, ilgili dönemin başından itibaren en geç dört hafta içerisinde anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir.

(2) Seminer çalışması alanın ilgililerinin izlemesine açıktır.

(3) Seminer çalışması danışman tarafından anabilim/anasanat dalı başkanlığınca önerilen üç kişilik öğretim üyelerinden oluşan jüri tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Yazım kurallarına uygun düzenlenmiş seminer çalışması, ilgili tutanaklarla birlikte anabilim/anasanat dalı başkanlığı üzerinden üç iş günü içerisinde enstitüye bildirilir.

Uzmanlık alanı dersi

MADDE 19- (1) Tez danışmanı atanmasını takiben uzmanlık alanı dersi açılır.

(2) Uzmanlık alanı dersi, dört teorik ders olacak şekilde düzenlenir ve dönem sonu değerlendirmesi başarılı veya başarısız olarak yapılır.

(3) Uzmanlık alan dersleri, enstitü yönetim kurulunca tez danışmanının atandığı tarihte başlar ve enstitü yönetim kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Resmî tatiller ve izinler hariç, bu dersler yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder.

(4) İkinci tez danışmanı, uzmanlık alanı dersi açamaz.

Sınavlar

MADDE 20- (1) Sınavlar; ara sınav, mazeret sınavı, dönem sonu sınavı ve bütünleme sınavlarından oluşur.

(2) Sınav programları, anabilim/anasanat dalı başkanlıkları tarafından hazırlanır ve sınav dönemi başlamadan en az iki hafta önce ilân edilir. Sınavlar, programda gösterilen gün, saat ve yerde yapılır.

(3) Sınavlar yazılı olarak yapılır. Sınavların düzenli bir şekilde yürütülmesinden anabilim/anasanat dalı başkanlıkları sorumludur.

(4) Ayrı ders niteliğindeki uygulama ve uzmanlık alanı özel konuları, proje, klinik uygulamaları, seminer ile ilgili değerlendirmeler de ara sınav yerine geçebilir. Ancak, dönem başında öğrenciye dağıtılan ders uygulama belgesinde, bu uygulamalar belirtilip bir kopyası da anabilim/anasanat dalı üzerinden enstitüye gönderilmek zorundadır.

(5) Sınav sonuçları akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ilân edilir. Sınav evrakı ve yoklama çizelgeleri anabilim/anasanat dalına dönem sonunda teslim edilir ve ilgili mevzuata uygun şekilde saklanır.

(6) Öğrenci sınav sonuçlarına, sonuçların ilanından itibaren en geç beş iş günü içerisinde anabilim/anasanat dalına vereceği dilekçe ile itiraz edebilir. Sınav evrakı, ders sorumlusu tarafından incelenir, maddi hata varsa bu durum, ilgili anabilim/anasanat dalı tarafından enstitüye bildirilir ve sonuç enstitü yönetim kurulu onayı ile düzeltilir.

(7) Ara sınavlara, enstitü yönetim kurulunca kabul edilen mazeretleri nedeniyle katılamayan öğrencilere, akademik takvimde belirtilen tarihlerde yapılmak üzere yeni sınav hakkı verilir.

Değerlendirme

MADDE 21- (1) Öğrencinin dönem sonu sınavına girebilmesi için teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80'ine devam etmiş olması gerekir. Bu koşullara uygun biçimde derslere devam etmeyen öğrenci, devamsız sayılır ve dönem sonu sınavlarına alınmaz. Öğrencilerin derse devam durumunu takip etmek, dersi veren öğretim üyesinin sorumluluğundadır.

(2) Sınavlar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir.

(3) Bir dersten başarılı olabilmek için hem başarı notunun hem de dönem sonu sınav notunun 100 tam puan üzerinden yüksek lisans için en az 70, doktora için ise en az 75 puan olması gerekir.

(4) Lisansüstü derslerin başarı notu, ara sınavların not ortalamasının %40'ı ile dönem sonu sınav notunun %60'ının toplamıdır.

(5) Başarı notlarının ifade ettikleri başarı dereceleri ve katsayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Başarı Notu (100'lük Sistem)	Başarı Notu (Harf Notu)	Katsayı (4'lük Sistem)
90-100	AA	4,0
85-89	BA	3,5
80-84	BB	3,0
75-79	CB	2,5
70-74	CC	2,0
0-69	DC (Geçmez)	1,5
	FG (Sınava girmedi)	0
	FF (Devamsız)	0
	BŞ (Başarılı)	
	BZ (Başarısız)	

(6) Tez çalışmalarını sürdürmekte olan öğrenciler, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Ayrıca bu değerlendirme kredisiz olarak alınan seminer, uzmanlık alan dersi, klinik ve laboratuvar çalışması ve benzeri dersler için de kullanılır ve bu dersler not ortalamasına katılmaz.

(7) Derse devam yükümlülüklerini veya ders uygulamalarına yönelik şartları yerine getiremediği için sınava girme hakkını elde edemeyen öğrencilere FF notu verilir.

Notlarda maddi hata

MADDE 22- (1) Derslerle ilgili sınav notlarına yönelik maddi hata itirazları, sınav sonucunun ilan edilmesinden başlayarak beş iş günü içerisinde enstitüye öğrenci veya öğretim elemanının yazılı başvurusu ile yapılır. Başvuru enstitü yönetim kurulu tarafından incelenir ve sonuçlandırılır.

Ders tekrarı

MADDE 23- (1) Zorunlu olmayan derslerden başarısız olan öğrenci, aynı dersleri tekrar alabileceği gibi bu derslerin yerine danışman öğretim üyesinin önerisi ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayıyla başka bir derse de kayıt yaptırabilir. Başarısız olunan seçmeli dersler yerine alınan farklı derslerde devam zorunluluğu aranır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programı

Genel esaslar

MADDE 24- (1) Yüksek lisans programı tezli veya tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülür. Bu programların hangi enstitü anabilim/anasanat dalında açılacağı ve nasıl yürütüleceği; ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu teklifi, enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

Tezli yüksek lisans programının amaç ve kapsamı

MADDE 25- (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bu program, toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Bir öğrenci, bir dönemde alttan alınan dersler hariç on iki krediden fazla ders alamaz.

(4) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla iki tanesi, danışmanın teklifi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla Üniversitedeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunda verilmekte olan derslerden seçilebilir.

Tezli yüksek lisans başvuru ve kabul

MADDE 26- (1) Başvuruda; lisans diplomasına ve başvuru programının puan türünde geçerli en az 55 ALES puanına sahip olunması gerekir.

(2) Doktora, sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık, diş hekimliğinde uzmanlık, veteriner hekimliğinde uzmanlık, eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Ancak, bu adayların değerlendirme işlemlerinde ALES puanları mezun olduğu lisansüstü programına girişteki puan türleri veya

uzmanlık alanları dikkate alınmaksızın 75 olarak değerlendirilir. Bu adaylar, daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda başvuru yapabilir. Aday, isteği üzerine ilgili alanda geçerli ALES puanı varsa başvurusunda kullanabilir.

(3) Öğrenci kabulünde lisans not ortalamasının başarı puan hesaplanmasında kullanılması zorunludur.

(4) Yabancı dil puanı, YÖK tarafından belirlenen ulusal/uluslararası sınavlardan birinden olmak kaydı ile başarı puan hesaplanmasında kullanılır.

(5) Bilim sınavının yapılması zorunlu değildir. Bilim sınavının yapılmak istenmesi durumunda; ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayı ile bilim sınavı yapılır ve bu sınav başarı puan hesaplamasına eklenir.

(6) Bilim sınavı yapmak üzere ilgili anabilim/anasanat dallarının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca her lisansüstü program için bir sınav jürisi oluşturulur. Jüriler, ilgili anabilim/anasanat dalından veya öğretim üyesi sayısının yeterli olmaması hâlinde yakın anabilim/anasanat dallarından üç veya beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur. Bilim sınavı yazılı olarak yapılır. Sınavların yapılışı ve sonuçlandırılması ile ilgili işlemlerden anabilim/anasanat dalları sorumludur. Anabilim/anasanat dalları tarafından sınavlar, bir tutanakla kayıt altına alınır ve ilgili evrakın bir nüshası en geç üç iş günü içinde enstitüye teslim edilir.

(7) Başarı puanının hesaplanmasında;

a) Bilim sınavının yapılmaması durumunda ALES puanının %60'ı, lisans not ortalamasının %30'u, yabancı dil puanının %10'u değerlendirmeye alınır.

b) Bilim sınavının yapılması durumunda ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %30'u, yabancı dil puanının %10'u ve bilim sınavının %10'u değerlendirmeye alınır.

(8) Bilim sınavına girmeyen veya yabancı dil belgesi olmayan adayların başarı puanı hesaplanmasında, ilgili puanı sıfır olarak değerlendirilir.

(9) Değerlendirme sonucunda başarı puanı en az 55 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içerisinde sıralaması, başarı puanına göre yapılır ve kontenjan sayısına göre öğrenci kabul edilir. Başarı puanının eşitliği halinde ALES puanı yüksek olanlara öncelik verilir. Bu durumda da eşitlik bozulmadığı takdirde başarılı aday, ilgili adayların katılacağı bir kura ile belirlenir.

(10) Güzel sanatlar fakültelerinin ve Devlet konservatuvarlarının enstitüdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde özel yetenek sınavı uygulanır. Başarı puanının hesaplanmasında özel yetenek sınavının %70'i ve lisans mezuniyet not ortalamasının %30'u dikkate alınır.

(11) Güzel sanatlar fakültelerinin ve Devlet konservatuvarlarının sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitüdeki anabilim/anasanat dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda, başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Tezli yüksek lisans programının süresi

MADDE 27- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Herhangi bir mücbir sebep olmaksızın iki dönem üst üste kayıt yaptırmayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(2) Dört dönem sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya diğer başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(3) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Tezli yüksek lisans tezinin hazırlanması ve sonuçlandırılması

MADDE 28- (1) Tezli yüksek lisans programlarında, anabilim/anasanat dalı başkanlığı, derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu en geç ikinci dönemin sonuna kadar enstitüye önerir. Tez konusu enstitü yönetim kurulu onayıyla kesinleşir ve takip eden yarıyıldan tez çalışmasına başlanır.

(2) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları Senato tarafından onaylanmış tez yazım kurallarına uygun bir şekilde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(3) Tezli yüksek lisans programlarında, tez savunma jürisinin kurulabilmesi için öğrenci; alanı ile ilgili ulusal/uluslararası hakemli dergilerde en az bir bilimsel makale yayımlama veya dergiye basılması kabul edilerek DOI numarası almış olma; ulusal/uluslararası yayınevleri tarafından basılan kitap veya kitap bölümü yayımlama veya yayıma kabul almış olma; ulusal/uluslararası bir bilimsel toplantıda poster/özet/tam metin bildiri sunma veya yayıma kabul alma; bir araştırma projesinde yürütücü/araştırmacı/bursiyer olarak görev alma; bir patent ya da faydalı model

hazırlama; kurum veya kuruluşlarda sergi, resital, konser, dinleti, temsil gibi bir etkinlikte uygulayıcı olarak yer alma şartlarından birini yerine getirdiğini belgeleyerek danışmanın onayı ile birlikte ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye müracaat eder. Aksi halde öğrencinin tez savunma işlemleri başlatılmaz.

(4) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak, tezin enstitü tarafından istenilen sayıda ciltsiz kopyasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle birlikte tezin ciltsiz kopyalarını, anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin bir nüshasıyla birlikte danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Azami süre tamamlanana kadar enstitü tarafından belirlenmiş olan bütün işlemlerin danışman gözetiminde, öğrenciler tarafından yerine getirilmesi gerekir. Azami süre dışındaki süreçlerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(5) Yüksek lisans tez savunma jürisi, tez danışmanın ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Tez jürisi uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. Jürinin üç üyeden oluşması durumunda, ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı; öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın ilgililerinden oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(7) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içerisinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(8) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili program ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi, aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(10) Tezli yüksek lisans programında tezi reddedilen öğrenciye talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü ve proje yazımı gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla, ilgili anabilim/anasanat dalında tezsiz yüksek lisans programının açık olması halinde, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü de alınarak enstitü yönetim kurulu kararıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans şartlarını yerine getirememiş öğrenciye, tezsiz yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için bir dönem ek süre verilebilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 29- (1) Tez savunma sınavında başarılı olan ve diğer şartları sağlayan yüksek lisans öğrencisi, tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını, tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eder. Tezi enstitü yönetim kurulu tarafından biçim yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine, tezli yüksek lisans diploması veya diploma hazırlanıncaya kadar geçici mezuniyet belgesi verilir. Enstitü yönetim kurulu, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz; azami süresinin dolması halinde ise öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde tezin bir kopyası, elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK'e gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programının amaç ve kapsamı

MADDE 30- (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye meslekî konuda derin bilgi kazandırmak ve sahip olduğu bilgiyi uygulamada nasıl kullanabileceğini göstermektir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, toplam otuz krediden ve 60 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı dönemde, dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve dönem sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi, kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca öğrencinin alacağı derslerin en fazla iki tanesi, danışmanın teklifi, ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla Üniversitedeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunda verilmekte olan derslerden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programları, ikinci öğretim veya uzaktan eğitim ile de yürütülebilir. Bu konuda Senatonun belirlediği esaslar uygulanır.

(5) Tezsiz yüksek lisans programlarında öngörülen öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulu kararı üzerine enstitü yönetim kurulu kararı, Senatonun teklifi ve YÖK'ün onayıyla belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans programına başvuru ve kabul

MADDE 31- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların, bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puan şartı aranmaz. Ancak ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatonun onayı ile ALES puan şartı aranabilir ve taban puan belirlenebilir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programlarına girebilmek için;

a) ALES puan şartı aranmaması durumunda; lisans not ortalamasına göre kontenjan dahilinde sıralama yapılır. Lisans not ortalamasının eşitliği halinde başarılı aday, ilgili adayların katılacağı bir kura ile belirlenir.

b) ALES puan şartı aranması durumunda; ilgili ALES notunun %60'ının ve lisans mezuniyet not ortalamasının %40'ının toplamından başarı puanı elde edilir. Başarı puanı en az 55 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içinde sıralaması, başarı puanına göre yapılır ve kontenjan sayısına göre öğrenci kabul edilir. Başarı puanının eşitliği halinde ALES puanı yüksek olanlara öncelik verilir. Bu durumda da eşitlik bozulmadığı takdirde başarılı aday, ilgili adayların katılacağı bir kura ile belirlenir.

Tezsiz yüksek lisans programın süresi

MADDE 32- (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kaydedildiği programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki dönem, en çok üç dönemdir. Mazeretsiz bir şekilde iki dönem üst üste kayıt yaptırmayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(2) Azami sürenin sonunda kredili derslerini ve dönem projesini tamamlayamayan veya diğer başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Tezsiz yüksek lisans dönem projesinin hazırlanması

MADDE 33- (1) Tezsiz yüksek lisans programında, danışmanın önerdiği dönem projesi en geç ikinci dönemin ilk dört haftası içerisinde ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye bildirilir. Dönem projesi, enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir. Dönem projesini tamamlayan öğrenci, projesini enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun bir şekilde hazırlayıp danışmanına teslim eder. Başarılı olarak değerlendirilen dönem projesi, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitüye gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 34- (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diplomasının üzerinde, öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Öğrencinin mezuniyet tarihi, enstitü yönetim kurulunun mezuniyetine karar verdiği tarihtir.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, aynı programın tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Tezli yüksek lisans programına geçişte Senato tarafından belirlenen esaslar uygulanır. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 35- (1) Doktora programının hangi enstitü anabilim/anasanat dalında açılacağı ve nasıl yürütüleceği; ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun teklifi, enstitü kurulu kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

Doktora programının amaç ve kapsamı

MADDE 36- (1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısıyla irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşma yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme veya bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(4) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla Üniversitedeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(5) Bir öğrenci, bir dönemde alttan alınan dersler hariç on iki krediden fazla ders alamaz.

(6) Bir doktora öğrencisinin lisans programından ders alması durumunda alınan dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(7) Tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(8) Doktora programları, ikinci öğretim olarak açılmaz.

(9) Doktora programı, yurt içi ve yurt dışı ortak doktora programı şeklinde de düzenlenebilir. Bu tür programların uygulanma yöntem ve ilkelerine ilişkin olarak ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Başvuru ve kabul

MADDE 37- (1) Doktora programına, tezli yüksek lisans derecesiyle başvuranların başvuru puanının puan türünde geçerli en az 55 ALES puanına sahip olması gerekir.

(2) Doktora programına, lisans derecesiyle başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,0 üzerinden en az 3,0 veya muadili bir puan olması gerekir. Ayrıca adayların, en az 80 ALES puanına sahip olması gerekir.

(3) Doktora, sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık, diş hekimliğinde uzmanlık, veteriner hekimliğinde uzmanlık, eczacılıkta uzmanlık mezunlarının herhangi bir doktora programına başvurularında ALES şartı aranmaz. Ancak, bu adayların ALES puanı, mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın 75 olarak kabul edilir. Aday, isteği üzerine ilgili alanda geçerli ALES puanı varsa başvurusunda kullanabilir.

(4) Yüksek lisans derecesiyle doktora programına öğrenci kabulünde, yüksek lisans not ortalamasının başarı puan hesaplanmasında kullanılması zorunludur.

(5) Lisans derecesiyle doktora programına öğrenci kabulünde, lisans not ortalamasının başarı puan hesaplanmasında kullanılması zorunludur.

(6) Doktora programına öğrenci kabulünde, öğrencinin YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından veya ÖSYM tarafından eş değeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının birinden en az 55 veya muadili bir puana sahip olması gerekir.

(7) Bilim sınavının yapılması zorunlu değildir. Bilim sınavının yapılmak istenmesi durumunda; ilgili anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ve Senatunun onayı ile bilim sınavı yapılır ve bu sınav başarı puan hesaplamasına eklenir.

(8) Bilim sınavı yapmak üzere ilgili anabilim/anasanat dallarının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca her lisansüstü program için bir sınav jürisi oluşturulur. Jüriler, ilgili anabilim/anasanat dalından veya öğretim üyesi sayısının yeterli olmaması hâlinde yakın anabilim/anasanat dallarından üç veya beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur. Bilim sınavı yazılı olarak yapılır. Sınavların yapılışı ve sonuçlandırılması ile ilgili işlemlerden anabilim/anasanat dalları sorumludur. Anabilim/anasanat dalları tarafından sınavlar, bir tutanakla kayıt altına alınır ve ilgili evrakın bir nüshası en geç üç iş günü içinde enstitüye teslim edilir.

(9) Başarı puanının hesaplanmasında;

a) Bilim sınavının yapılmaması durumunda; ALES puanının %60'ı, yüksek lisans not ortalamasının (lisans derecesi ile başvuranlar için lisans not ortalaması) %30'u, yabancı dil puanının %10'u değerlendirilmeye alınır.

b) Bilim sınavının yapılması durumunda; ALES puanının %50'si, yüksek lisans not ortalamasının (lisans derecesi ile başvuranlar için lisans not ortalaması) %30'u, yabancı dil puanının %10'u ve bilim sınavının %10'u değerlendirilmeye alınır.

(10) Bilim sınavına girmeyen adayların başarı puanı hesaplamasında, bilim sınavı puanı sıfır olarak değerlendirilir.

(11) Değerlendirme sonucunda başarı puanı en az 65 olan adaylar başarılı kabul edilir. Başarılı adayların kendi içerisinde sıralaması, başarı puanına göre yapılır ve kontenjan sayısına göre öğrenci kabul edilir. Başarı puanının eşitliği halinde ALES puanı yüksek olanlara öncelik verilir. Bu durumda da eşitlik bozulmadığı takdirde başarılı aday, ilgili adayların katılacağı bir kura ile belirlenir.

(12) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların, ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 55 puana sahip olmaları gerekir.

(13) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50 puandan az olmamak koşuluyla TUS'tan alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde en az 55 puana sahip olmaları gerekir, Tıp fakültesi mezunu olmayıp, tıp fakültelerinde doktora yapmak isteyen diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri ile en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların lisans derecesine, diğer fakülte mezunlarının ise yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Ayrıca tıp fakültelerindeki doktora programlarına başvurular için tıp fakültesi mezunu olmayan adayların ALES sayısal puanının en az 55 olması gerekir.

(14) Temel tıp bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde, ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya muadili bir puan alınması zorunludur.

(15) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar, yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(16) Güzel sanatlar fakültelerinin ve Devlet konservatuvarlarının özel yetenek sınavı ile öğrenci almayan enstitüdeki anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde; yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünden en az 55, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünden en az 80 puan almaları gerekir.

(17) Güzel sanatlar fakültelerinin ve Devlet konservatuvarlarının özel yetenekle öğrenci alan enstitüdeki anabilim/anasanat dallarına doktora öğrencisi kabulünde, özel yetenek sınavı uygulanır. Başarı puanının hesaplamasında özel yetenek sınavının %70'i, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının (lisans derecesiyle doktora başvuranlar için lisans mezuniyet not ortalamasının) %20'si ve yabancı dil puanının %10'u dikkate alınır. Ayrıca ALES puan şartı aranmaz.

Programın süresi

MADDE 38- (1) Doktora programının süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesiyle kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır. Herhangi bir mücbir sebep olmaksızın iki dönem üst üste kayıt yaptırmayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesiyle kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya Senatonun belirlediği en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve seminerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesiyle doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir ve bu öğrencilerin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(5) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Yeterlik sınavı

MADDE 39- (1) Yeterlik sınavının amacı, öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığının sınanmasıdır. Bir öğrenci, bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girebilir.

(2) Öğrenci, seminer ve gerekli kredili dersleri azami süresinde başardıktan sonra yeterlik sınavına alınır. Ancak yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenci en geç beşinci dönemin, lisans derecesiyle kabul edilmiş olan öğrenci ise en geç yedinci dönemin sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda, jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda 60 ve üzeri puan alarak başarılı olan öğrenci, sözlü sınava alınır. Öğrencinin yeterlik sınavından başarılı sayılabilmesi için yazılı sınav notunun %60'ı ile sözlü sınav notunun %40'ının toplamının en az 70 olması gerekir. Doktora yeterlik sınav jürisi, yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi onayıyla anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki dönemde tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Doktora yeterlik sınav jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

Tez izleme komitesi

MADDE 40- (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulu onayıyla bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. Tez izleme komitesi üyelerinin uzmanlık alanlarının, tez konusu ile uyumlu olmasına ve özellikle disiplinler arası tez çalışmalarında, ilgili disiplinin öğretim elemanlarının görev almasına dikkat edilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı komite toplantılarına oy hakkı olmaksızın katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 41- (1) Doktora yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, enstitünün belirlediği esaslar çerçevesinde tez önerisi formunu, sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez önerisi savunması, dinleyicilere açık olarak yapılır.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabulüne, düzeltilmesine veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar sonraki üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Düzeltme kararı verilmesi durumunda bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanır.

(4) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın girmeyen öğrenci başarısız sayılır ve öğrencinin tez önerisi reddedilir.

(5) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Anabilim/anasanat dalı başkanlığı, tez izleme komitesinin toplantı tarihini on beş gün önceden enstitüye bildirir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine enstitünün belirlediği esaslar çerçevesinde yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 42- (1) Öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Öğrencinin tez savunmasına girebilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporundan başarılı olması ve son tez izleme komitesi raporunda tez savunma sınavına girebileceğinin belirtilmesi gerekir.

(3) Doktora programlarında, öğrencinin doktora tez savunmasına girebilmesi için alanı ile ilgili ulusal/uluslararası hakemli dergilerde en az bir bilimsel makale yayımlama veya dergiye basılması kabul edilerek DOI numarası almış olma; ulusal/uluslararası yayınevlerinde bir kitap yayımlama veya yayıma kabul alma; kamu kurumları veya uluslararası kuruluşlar tarafından destekli bir projede araştırmacı ya da yürütücü olarak görev alma ve tamamlama; patent ya da faydalı model hazırlama şartlarından birini belgeleyerek yerine getirmek suretiyle danışmanının onayı ile birlikte ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye müracaat edilir. Aksi halde öğrencinin tez savunma işlemleri başlatılmaz.

(4) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak, tezin enstitü tarafından istenilen sayıda ciltsiz kopyasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle birlikte tezin ciltsiz kopyalarını, anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak tezin bir nüshasıyla birlikte danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Azami süre tamamlanana kadar enstitü tarafından belirlenmiş olan bütün işlemlerin danışman gözetiminde öğrenci tarafından yerine getirilmesi gerekir. Azami süre dışındaki süreçlerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(5) Doktora tez savunma jürisi, tez danışmanının ve anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş asıl, iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda asıl jüri, altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı, oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(6) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden

oluşur. Tez savunma sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın ilgililerinden oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(7) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler, başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç gün içerisinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(8) Lisans derecesiyle doktora programına kabul edilmiş, en az yedi dersten başarılı olmuş, disiplin cezası almamış ve herhangi bir nedenle ilişkisi kesilmemiş bir öğrenci; talepte bulunması halinde, doktora programına başlama tarihi yüksek lisans programına başlama tarihi olarak kabul edilerek, tezli yüksek lisans programı azami sürelerine uymak şartıyla anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayıyla tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilir. Bu durumdaki öğrenciye, tezli yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için en fazla iki dönem ek süre verilebilir.

(9) Lisans derecesiyle doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara; tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları durumunda, talepleri ve ilgili anabilim/anasanat dalında tezsiz yüksek lisans programının açık olması halinde, tezsiz yüksek lisans diploması verilir. Tezsiz yüksek lisans şartlarını yerine getirememiş öğrenciye tezsiz yüksek lisansın gereklerini yerine getirebilmesi için bir dönem ek süre verilebilir.

Doktora diploması

MADDE 43- (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş ve jüri üyelerince imzalanmış en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi, tez yazım kılavuzuna uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Tezi enstitü yönetim kurulu tarafından şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine, doktora diploması veya diploma hazırlanıncaya kadar geçici mezuniyet belgesi verilir. Enstitü yönetim kurulu, başvuru üzerine tez teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesi ve/veya diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası, elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 44- (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim döneminde 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Öğrenci, anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla Üniversitedeki başka bir anabilim/anasanat dalında veya diğer yükseköğretim kurumlarından dersler alabilir. Yüksek lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler en fazla dört ders alabilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 45- (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 55, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puana sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,0 üzerinden en az 3,0 veya muadili bir puan olması gerekir.

(3) Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulünde, başarı puanının hesaplanmasında ilgili anasanat dalının ilanda belirlediği esaslar (mülakat/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi, referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, ulusal/uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler) dikkate alınır.

(4) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

(5) Güzel sanatlar fakültelerinin ve devlet konservatuvar programlarının sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitüdeki anasanat/anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularında, Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla,

a) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,

b) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,

c) Engel düzeyi %40 ve üzeri “yaygın gelişimsel bozukluk” (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

Program süresi

MADDE 46- (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için kaydolduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz dönem olup azami tamamlama süresi on iki dönem; lisans derecesiyle kabul edilenler için on dönem olup azami tamamlama süresi on dört dönemdir. Herhangi bir mücbir sebep olmaksızın iki dönem üst üste kayıt yaptırmayan öğrencinin programla ilişkisi kesilir.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi, tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için dört dönem; lisans derecesiyle kabul edilenler için altı dönemdir. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Senato tarafından öngörülen en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki dönem veya on dört dönem sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin ceza süreleri öğrenim süresinden sayılır.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 47- (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni enstitünün tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazarak; tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak, tezin enstitü tarafından istenilen sayıda ciltsiz kopyasını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşüyle birlikte tezin ciltsiz kopyalarını, anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak, danışmana ve jüri üyelerine tezin bir nüshası ile birlikte gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde, gerekçesiyle birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayıyla atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda enstitü yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı asıl, iki yedek üyeden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı, oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Azami süre tamamlanana kadar enstitü tarafından belirlenmiş olan bütün işlemlerin danışman gözetiminde, öğrenciler tarafından yerine getirilmesi gerekir. Azami süre dışındaki süreçlerde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alana ilgisi olan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(5) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler, başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir. Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olamayan öğrencilere talepleri halinde, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 48- (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının, enstitüye teslim edildiği tarihtir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi, tez yazım kılavuzuna uygun bulunan öğrenci, sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar geçici mezuniyet belgesini ve/veya diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami sürenin dolması halinde öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası, elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK'e gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 49- (1) Lisansüstü programlara öğrenci alımlarında başarı puanının hesaplanmasında, adayın transkriptinde 100'lük mezuniyet notu varsa bu not kullanılır; eğer adayın transkriptinde notu 4'lük ise bu not YÖK'ün dönüşüm tablosuna göre 100'lük sisteme dönüştürülür.

(2) Lisansüstü tez çalışması insan ve/veya hayvan üzerinde uygulama yapılarak gerçekleştiriliyorsa, ilgili etik kurullardan etik kurul izin belgesi alınarak enstitüye teslim edilir. Anket veya ölçek uygulanan soru cevap tarzı tez önerilerinde, bilgilendirilmiş gönüllü olur formu alınmış olsa dahi etik kurul onayı zorunludur. Yasal veya özel izin belgesi gerektiren durumlarda, tez önerisi enstitü tarafından kabul edilen öğrenciler, izin belgelerini aldıktan sonra tez çalışmalarına başlayabilir.

(3) Lisansüstü programlara giriş sınavları, seminer dersi değerlendirmeleri, doktora yeterlik sınavları, yüksek lisans ve doktora tez savunma sınavları jürilerinde ve doktora tez izleme komitelerinde üye olarak görevlendirilecek öğretim elemanlarının etik kurallara uyması zorunludur.

(4) Tez konusu; danışmanın teklifi, anabilim/anasanat dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayıyla değiştirilebilir. Tez konusunun değiştirilmesi durumunda tez savunması, değişikliğin onaylandığı tarihten itibaren tezli yüksek lisans programı için en erken üç ay, doktora programı için en erken altı ay sonra yapılır.

(5) Tez/sanatta yeterlik savunma sınavına mazereti nedeniyle katılamayan asıl jüri üyelerinin yerine ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yedek üyeler davet edilir. Savunma sınavı, eksik üye ile ve tez danışmanı olmaksızın yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan sınav için durum bir tutanakla tespit edilerek anabilim/anasanat dalı tarafından enstitüye bildirilir ve yeni bir sınav tarihi tespit edilerek, bir ay içinde ikinci bir sınav yapılır. İkinci kez toplanamayan jüriler konusunda yapılacak işleme enstitü yönetim kurulu karar verir.

(6) Tez savunması, tez önerisi savunması, yeterlik sınavının jürileri, tarihi, yeri ve saati önceden ilgili anabilim/anasanat dalında ilan edilir.

(7) Mazereti olmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi üçüncü kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin ilgili programla ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen ve azami öğrenim süresini dolduran öğrencilerin, ikinci tez savunmasının dönem içerisine denk gelmesi durumunda katkı payı/öğrenim ücreti ödeyerek o döneme ders kaydı yaptırmaları gerekir. Bu öğrenciler, öğrencilik haklarından yalnızca uzatma süresi boyunca yararlanırlar.

(9) Anabilim/anasanat dalı kurulu ve enstitü yönetim kurulu kararı ile lisansüstü programlarda doktora yeterlik, tez izleme komitesi toplantısı, tez savunma sınavı; jüri üye sayısının salt çoğunluğu ve öğrencinin aynı fiziksel ortamda fiilen sınava katılması şartıyla diğer jüri üye/üyelerinin şehir dışı/yurt dışında bulunması durumunda sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak kişisel verilerin korunmasına uygun şekilde kayıt altına alınmak şartıyla yapılabilir.

(10) Afet veya salgınlarda, tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvuruları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir, verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

Tebliğat ve adres bildirme

MADDE 50- (1) Eğitim-öğretim, sınavlar ve benzeri konularda ilan ve tebligat, öğrencinin Üniversiteye bildirdiği adrese yapılarak veya enstitünün elektronik sayfasında ilan edilerek öğrencinin şahsına yapılmış sayılır.

(2) Öğrenci, kaydolarken bildirdiği adresi değiştirdiği halde bunu ilgili birimlere bildirmemiş, yanlış veya eksik bildirmiş ise verilen adreslerine tebligatın gönderilmesi halinde tebligat kendilerine yapılmış sayılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 51- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile YÖK, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 52- (1) 18/10/2020 tarihli ve 31278 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Adıyaman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

Yürürlük

MADDE 53- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 54- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adıyaman Üniversitesi Rektörü yürütür.